

8.3 KREIRANJE ZAPISA

Ako prilikom pretraživanja ustanovimo da zapis ne postoji ni u lokalnoj bazi podataka, ni u COBIB-u, a takođe ga ne možemo preuzeti ni iz jedne strane bibliografske baze podataka, kreiramo novi zapis od početka. Takođe možemo prirediti sličan zapis iz lokalne baze podataka ili COBIB-a ili možemo da upotrebimo šablon za novi zapis koji smo prethodno sami kreirali.

Upozorenje:

Za kvalitet baze podataka COBIB važno je da proverimo da li zapis u toj bazi već postoji. Ako prilikom provere nismo dovoljno precizni i zapis ne otkrijemo u COBIB-u, postoji velika verovatnoća da ćemo kreirati duplikat.

8.3.1 Zapis kreiramo od početka

Ako zapis za bibliografski izvor ne postoji, ni u lokalnoj bazi podataka, ni u COBIB-u, a takođe ga ne možemo preuzeti ni iz jedne strane bibliografske baze podataka, kreiramo novi zapis od početka. Taj način izaberemo kada u lokalnoj bazi podataka ili COBIB-u ne postoji sličan zapis koji bi se mogao prirediti u novi zapis, ili kada ne želimo da koristimo sopstveni šablon za novi zapis.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / <akronim lokalne baze podataka>/COBIB**.

Otvora se prozor **Pretraživanje – Bibliografski zapis (<akronim lokalne baze podataka>)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje u lokalnoj bazi podataka. Postupak pretraživanja detaljno je opisan u pogl. 4. Zapis za bibliografski izvor koji pretražujemo ne postoji u rezultatima pretraživanja.

3. Kliknemo dugme **COBIB** i isto pretraživanje ponovimo i u COBIB-u. Zapis za bibliografski izvor ne postoji u rezultatima pretraživanja.

Savet:

Ako je izvor, koji želimo da katalogizujemo, izašao u nekoj od država uključenih u mrežu COBISS.Net, postoji verovatnoća da za njega već postoji bibliografski zapis u nekoj od drugih uzajamnih baza podataka u mreži. Preporučuje se da proverimo da li postoji odgovarajući zapis u COBISS.Net koji bismo mogli da preuzmemo (v. pogl. 8.2.2).

4. Pretraživač zatvaramo tako što kliknemo dugme **Zatvori**.
5. U prozoru **Bibliografski zapis** izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom, u editor se učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske, sa izuzetkom nekih potpolja u kojima su vrednosti već upisane. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 7. korakom.

Upozorenje:

Metoda Zapis / Kreiraj zapis nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis.

6. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 7.1.11).
7. U zapis unesemo sve potrebne podatke. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u 7. pogl.
8. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako u zapisu postoje greške koje se mogu ustanoviti programski, program nas na to upozorava, a takođe nas upozorava i na zapise u COBIB-u koji bi mogli biti duplikat zapisa koji smo upravo uređivali (v. pogl. 7.1.10).

Zapis se pohranjuje u COBIB i lokalnu bazu podataka.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

8.3.2 Zapis kreiramo priređivanjem sličnog zapisa

Ako u COBIB-u, lokalnoj bazi ili uzajamnoj bazi podataka iz COBISS.Net postoji zapis, koji je sličan onom koji želimo da kreiramo (razlikuje se npr. samo godina izdavanja, izdavač), zapis možemo upotrebiti kao šablon.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / <akronim lokalne baze podataka>/COBIB**.

Otvora se prozor **Pretraživanje – Bibliografski zapis (<akronim lokalne baze podataka>)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje u lokalnoj bazi podataka i/ili COBIB-u. Pretraživanje možemo izvesti i u drugim uzajamnim bibliografskim bazama podataka u mreži COBISS.Net. Postupak pretraživanja detaljno je opisan u pogl. 4, a za COBISS.Net u pogl. 8.2.2.

Zapis za bibliografski izvor koji pretražujemo ne postoji u rezultatima pretraživanja, ali postoji sličan zapis koji bismo mogli da upotrebimo kao šablon.

Savet:

Ako zapis, koji bismo želeli da upotrebimo kao šablon, postoji u COBIB-u i lokalnoj bazi podataka, uporedimo obe verzije i izaberemo zapis koji je kompletniji. Nepotpune zapise ne koristimo kao šablon, već kreiramo zapis od početka.

3. Označimo odgovarajući zapis na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis, koji smo izabrali, dodaje se kao jezičak u spremište zapisa.

4. Označimo odgovarajući jezičak i izaberemo metodu **Zapis / Priredi u novi zapis**.

Izvede se programsko proveravanje zapisa. Ako je program u zapisu ustanovio greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Sadržaj izabranog zapisa učitava se u editor kao šablon za novi zapis. Zapis dobija privremeni identifikacioni broj zapisa COBISS.XX-ID= -1.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, u prozoru **Maske za unos**, koji se otvara pre programskog proveravanja zapisa, moramo izabrati odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 7.1.11).

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Priredi u novi zapis** nije aktivna kada je u editor učitana drugi zapis ili kada je u spremištu zapisa izabran zapis koji nije bibliografski zapis.*

Prilikom prenosa sadržaja izabranog zapisa, u editor se ne prenose potpolja 001e, 011ec, 017abdž2, 020abz, 021abz, 022abz, 70X9, kao ni polja 992 i 993.

U editor se takođe ne prenose polja koja sadrže potpolje 5 sa siglom druge biblioteke (polja 012, 141, 316 itd.).

5. Po potrebi promenimo masku za unos (v. pogl. 7.1.11).
6. Adekvatno ispravimo, odnosno dopunimo, podatke u zapisu. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.
7. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako u zapisu postoje greške koje se mogu ustanoviti programski, program nas na to upozorava, a takođe nas upozorava i na zapise u COBIB-u koji bi mogli biti duplikat zapisa koji smo upravo uređivali (v. pogl. 7.1.10).

Zapis se pohranjuje u COBIB i lokalnu bazu podataka.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Mogućnosti ...

Novi zapis možemo da kreiramo i tako što upotrebimo šablon za novi zapis koji smo prethodno sami kreirali (v. pogl. 8.3.3).

8.3.3 Kreiramo šablon za novi zapis

Kada imamo veći broj bibliografskih izvora kod kojih je veći broj podataka isti, možemo olakšati rad time što ćemo kreirati šablon za nove zapise. Šablon, koji treba da sadrži samo podatke koji su zajednički svim zapisima, možemo upotrebiti svaki put kada želimo da kreiramo sličan zapis.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom, u editor se učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske, sa izuzetkom nekih potpolja u kojima su vrednosti već upisane. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 7.1.11).
3. U zapis unesemo samo podatke koji su zajednički većem broju bibliografskih izvora. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u 7. pogl.

Savet:

Kada smo zaključili unos podataka, možemo izabrati metodu **Zapis / Proveri zapis** kojom proveravamo da li su u zapisu programski ustanovljene greške. Pronađene greške ispravimo.

4. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani kao šablon** (v. pogl. 7.1.9).
Otvora se prozor **Opisivanje**.
5. Kod "Naziv šablona" upišemo željeni naziv.
6. Kliknemo dugme **U redu**.

Program nas obaveštava o tome da je zapis pohranjen kao šablon.

Šablon se pohranjuje u datoteku privremeno pohranjenih zapisa (v. pogl. 11), a pri tom se prazne editor i jezičak **Radni zapis** u spremištu zapisa.

Mogućnosti ...

Šablon za novi zapis možemo da kreiramo i tako što u lokalnoj bazi podataka ili COBIB-u potražimo sličan zapis, dodamo ga u jezičak na spremištu i izaberemo metodu **Zapis / Uredi zapis** (sledimo korake od 1 do 4 kod postupka u pogl. 8.4.1 ili 8.4.2) ili metodu **Zapis / Priredi u novi zapis** (sledimo korake od 1 do 4 kod postupka u pogl. 8.3.2). Zatim zapis priredimo u oblik koji želimo da upotrebimo kao šablon za nove zapise; u zapisu sačuvamo samo podatke koji su zajednički za više bibliografskih izvora, a druge izbrišemo. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani kao šablon** (sledimo korake od 3 do 6 kod gornjeg postupka).